

Et *fjerde mindretal* i udvalget (RV) indstiller lovforslaget til vedtagelse med de af justitsministeren og de under nr. 2, 3, 7 og 8 stillede ændringsforslag. Mindretallet vil stemme hverken for eller imod ændringsforslag nr. 5 og 10. Mindretallet vil redegøre for sin indstilling til ændringsforslag nr. 4 og 9 ved 2. behandling.

Et *femte mindretal* i udvalget (EL) indstiller lovforslaget til vedtagelse med de af justitsministeren og de under nr. 2, 3, 4, 7, 8 og 9 stillede ændringsforslag. Mindretallet vil stemme hverken for eller imod ændringsforslag nr. 5 og 10.

Socialdemokratiets, Socialistisk Folkepartis, Det Radikale Venstres og Enhedslistens medlemmer af udvalget bemærker følgende:

Selvstændig torturparagraf

Det er Socialdemokratiets, Socialistisk Folkepartis, Det Radikale Venstres og Enhedslistens opfattelse, at der bør indsættes en selvstændig torturparagraf i loven, hvorfor disse partier har stillet ændringsforslag herom.

Årsagen til, at der bør indsættes en selvstændig torturparagraf, er, at tortur er en af de mest modbydelige og grusomme oplevelser, et menneske kan udsættes for. Derfor er jurisdiktionen ifølge konventionen universel, og alle lande har pligt til at straffe udøvere af tortur, uanset hvor den er foregået.

En selvstændig torturbestemmelse vil være en understøttelse af Danmarks internationale indsats imod tortur og vil signalere og understrege, at tortur i alle dens former er uacceptabelt og forkasteligt i et demokratisk samfund.

Danmark er desuden internationalt anerkendt for at være et foregangsland på mange områder og var f.eks. det første land, som oprettede et center for torturofre. Det må derfor antages, at mange lande søger råd og vejledning vedrørende tortur i netop Danmark. Dette er altså et yderligere incitament til at indsætte en selvstændig paragraf.

FN's Torturkomité har direkte opfordret Danmark til at indsætte en selvstændig torturparagraf, ligesom FN's torturrapportør, Manfred Nowak, har anbefalet dette.

Der eksisterer ikke noget særskilt krav om indsættelse af en selvstændig torturparagraf i torturkonventionen. Men konventionen er mere end 20 år gammel, og i en stadig mere globaliseret verden med CIA-overflyvninger, Guantánamo og brug af private vagtværn i internationalt for-

svarsarbejde er det vigtigt at pointere kriminaliseringen af tortur ekstra stærkt.

Torturkonventionen tager således ikke hensyn til, at samfundet har ændret sig, og tortur må siges at være en af de groveste og mest afskyelige forbrydelser. Torturbegrebet ændrer sig altså, og man må kunne forvente, at det ovenikøbet udvider sig, idet handlinger, der ikke tidligere blev anset for at være tortur, med tiden kan antage karakter af torturhandling.

Desuden er tortur en forbrydelse sammensat af en objektiv del og en subjektiv del. Den objektive del er f.eks., at torturen har karakter af vold, mens den subjektive del vedrører forsæt til at begå den objektive del og forsæt til at skaffe oplysninger eller en tilståelse. Socialdemokratiet, Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre og Enhedslisten er bekymrede for, at de eksisterende bestemmelser i straffeloven ikke er tilstrækkelige til at fange denne subjektive del.

Forældelse

Det er med stor tilfredshed, at Socialdemokratiets, Socialistisk Folkepartis, Det Radikale Venstres og Enhedslistens medlemmer af udvalget kan konstatere, at ministeren har stillet ændringsforslag, der gør torturforbrydelser uforældelige, jf. af erfaringer fra bl.a. Chile og Eksjugoslavien viser, at tortursager ofte tager lang tid at rejse. Desuden har man kendskab til 11 sager, der i Danmark er faldet for forældelsesfristen, og det er ganske uacceptabelt.

Forældelse i henhold til straffeloven ville desuden medføre det absurde forhold, at torturofre efter en vis årrække ikke ville kunne rejse deres sag i Danmark, men i andre lande.

Socialistisk Folkeparti og Enhedslistens medlemmer af udvalget bemærker følgende:

Definitionen

På baggrund af den stigende privatisering af eksempelvis sikkerheds- og fængselsopgaver bør personkredsen udvides til også at omfatte private personer, der jo kan bruge tortur uden direkte at optræde på vegne af det offentlige, eller som handler på opfordring eller indforstået samtykke fra en offentlig tjenestemand. Dette kunne f.eks. dreje sig om private, der driver fængsler eller vagtværn.

Amnesty International, Rehabiliterings- og Forskningscentret for Torturofre m.fl. gør opmærksom på, at den personkreds, som kan straf-